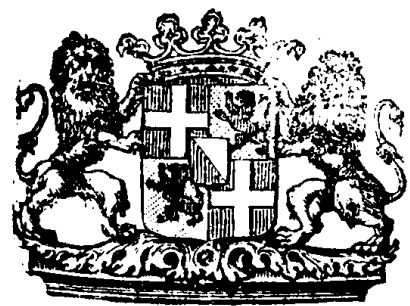

VRIJDAG

UTRECHTSCH

10 JULIJ.

PROVINCIAAL STEDELIJK DAGBLAD.

Algemeen Advertentie-Blad.

Prijs van het Dagblad
PER 3 MAANDEN.
Franko per post . . / 6 —
Voor de stad Utrecht . 5.50

Prijs der Advertentie.
Van 1—6 regels . . / 1 —
Elke regel meer . . . 0.20

Utrecht, Vrijdag 10 Julij.

Het oorlogszuchtig artikel van *la Patrie* over de poolsche zaak, hebben wij gister reeds naar waarde geschat. De meeste fransche bladen zwijgen er van, of weerspreken de gemaakte gevolgtrekkingen. Heden levert de *Constitution* een stuk om de redenering van *la Patrie* te bestrijden. Men moet wel kracht betoonen, maar niet tot eene heftigheid overslaan, die elke goede zaak slechts schaden kan.

Uit Petersburg verwacht men spoedig de notas; in het eng. parlement zijn de discussiën daarom op nieuw van heden vrijdag tot maandag uitgesteld, omdat men alsdan het antwoord van Rusland hoopt te kennen. Naar luid der berichten uit het Noorden o.a. door *l'Europe* medegedeeld zou Rusland de voorstellen der drie mogendheden aannemen; de ministers Waleniew, de Golovnine en v. Reutern zouden in den minister-raad even als vorst Gortschakoff voor toegeven en tegen een eventuelen oorlog hebben gesproken, die alleen door enkele generaals werd gebillijkt.

Tegelijkertijd met de nota's van Rusland verwacht men een memorandum van het nationaal komitee van Polen, dat zijne stelling zou trachten te verdedigen, om zich niet bevredigd te achten door de 6 voorwaarden, welke de mogendheden hebben aangegeven; hoofdzaak blijft hier, dat de Polen Rusland niet vertrouwen; het zou echter te bejammeren zijn, als de opstandelingen op deze wijze hunne eigene zaak bedierven en verdere medewerking der grootmagten om voor Polen meerdere regten en vrijheden te erlangen, belemmerden. Men beweert, dat het komitee steunt op hooge invloeden, en dat aan Wielopolski thans een verlof van 4 maanden zou zijn verleend, omdat men zelfs dezen staatsambtenaar niet vrij achtte van zekere geheime verstandhouding met leden van het revolutionnaire komitee. Vorst Sapieha is te Lemberg gearresteerd, omdat hij de belangrijke expeditie naar Volhynië zou hebben ondersteund.

Dat Rusland voor alle gebeurlijkheden zijne wapeningen inmiddels voortzet wordt bevestigd; men spreekt ook van den aanleg van werken op de Aalandseilanden, in strijd met het parijzer verdrag, waartegen Zweden zou willen protesteren.

Het eng. kabinet heeft ook de voortzetting der versterkingswerken door het Huis der Gemeenten doen goedkeuren.

Pruissen vond nog zekeren steun in Duitschland, om zijne liberale handelsbeginselen, waartegen de oostenr. beschermingspolitiek sterk afsteekt. Men heeft te Weenen begrepen, dat men ook op dit punt Pruisen de loef zou moeten afsteken; in de adresdebatten heeft de minister v. Rechberg in deze zeer vrijzinnige gevoelens geopenbaard; Pruisen zou dan op nieuw terrein verliezen, en Oostenrijk daarentegen kan geven tot het oprigten van dien grooten deutschen Tolbond, waarin het kabinet van Berlijn niet meer het hoogste woord zou kunnen voeren.

De keizer van Oostenrijk gaat nu weldra naar Karlsbad om er den koning van Pruisen te ontmoeten, die er nog met zijn minister v. Bismarck vertoeft.

De deensch-duitsche kwestie sluimert thans: Denemarken heeft echter door de uitgeschreven ligting bewezen, dat het 't oog houdt op de gevaren, die het van den kant van Duitschland blijven dreigen.

Te Turijn verwacht men de aanneming der regeringsvoorstellen omtrent de nieuwe belastingen. Het ministerie heeft er eene kabinetskwestie van gemaakt; Italië zal door de aanneming ook wat de financiën betreft op een effener baan komen.

Z. M. heeft benoemd tot plaatsverv. kantoor. te Venlo mr. P. L. de Lom de Berg, not. aldaar, en te Amersfoort G. E. C. Croiset, bew. der hypoth. aldaar; — eervol ontslag verleend aan mr. A. Uyttenhoven, benoemd tot sekret.-gen. van het depart. van buitenl. zaken, als refer. bij het depart. van fin., met eerv. onth. van de funktie van waarn. insp. der Rijnvaart op nederl. grondgeb. en voor de Maasvaart; aan den heer P. H. B. Motké, hoofdinsp. der dir. bel., in- en uitg. regt. en akz. bij het depart. van fin., die betrekking tijdelijk opge-

dragen; en is benoemd tot hoofdcomm. bij het depart. van fin. mr. W. A. P. Verkerk Pistorius, komm. bij dat depart.

— Z. K. H. de prins van Oranje is gisteren middag van zijne buitenlandsche reis in de residentie teruggekeerd.

*— Ook III. KK. HH. prins en prinses Frederik en prinses Maria zijn Woensdag deze stad gepasseerd, om aan het familie diner te Soestdijk, door H. M. de koningin-moeder ter eere van de koningin van Pruisen gegeven, deel te nemen.

Koningin Augusta is gister morgen ten 10 ure te Rotterdam aangekomen. Door III. KK. HH. prins en prinses Hendrik vergezeld, heeft H. Maj. op het stoomjagt de Leeuw, onder bevel van kap. luit. Koopman, een eind wegs de Maas opgevaren, om de stad in hare pracht te zien liggen. Daarna zijn prins en prinses Hendrik aan wal gestapt en is Hare Maj. naar Antwerpen doorgereisd.

— Naar men uit 's Hage aan den antwerpschen *Précurseur* schrijft, moet het thans zeker bepaald zijn, dat de vermoedelijke erfgenaam van de belgische kroon, de hertog van Brabant, in den loop dezer maand eenige dagen op het Loo zal doorbrengen. Het zou niet onmogelijk zijn, dat de hertog van Hd. gemalin vergezeld werd en dat de vorstelijke gasten ook een bezoek bragten aan de residentie en aan Rotterdam. Vermoedelijk zal deze reis zamenvallen met het verblijf van prins Humbert van Sardinië hier te lande. N. D. bl.

— Den 4. dezer zijn aan het departement van buitenlandsche zaken uitgewisseld de akten van bekrachtiging op de overeenkomst, den 31. December 11 met Spanje aangegaan tot vering van den nadruk.

— De minister van financiën, de heer Betz, is gister voor den tijd van drie weken naar Baden-Baden vertrokken.

*— Men deelt ons mede:

Naar men verneemt zal de nieuw gebouwde gepantserde kanonneerboot gedurende eenigen tijd te Vlissingen worden gestationneerd, om op de rivier de Schelde te worden beproefd, en is eene commissie van zee-officieren benoemd, waaronder de kapitein t/z. Pels Rijken, om van de proeven rapport uit te brengen.

— Nadat vóór een paar dagen bij vernieuwing proeven genomen waren met de gepantserde ijzeren stoomkanonneerboot, welke voor rekening van Zr. Ms. marine gebouwd is door de nederlandse Stoombootmaatschappij, te Feijenoord, en dat vaartuig was gestationneerd naast Zr. Ms. kostschip de Lynx te Rotterdam, is het heden morgen naar Hellevootsluis gestoomd. Later zal die bodem zich ook naar Nieuwe Diep en Vlissingen begeven, ten einde de proefnemingen voort te zetten. Aan boord van de boot zijn geplaatst de luit. t/z 1ste klasse P. Leliveld, kommandant, en de luit. t/z 2de klasse D. M. G. de Swart. Rott. Ct.

— Zr. Ms. schroefstoomschip der 1e kl. Willem in aanbouw op 's rijks werf te Amsterdam teren voormiddag met goed gevolg te water gelaten.

*— Aan de Prov. Staten van N.-Holland zijn subsidien aangevraagd door de stoombootreedrij, door de amsterdamsche schouwburg en voor de havenwerken te Enkhuizen.

— De Prov. Staten van N.-Brabant zullen onder meer zich bezig houden met het ontwerp tot oprigting van een waterschap over de rivier de Dommel en de zich daarin ontlastende beken en riviertjes. Men hoopt op een rijks-subsidie te meer, omdat het nadeel aan de rivier is toegebragt door de afvloeiingen in België, op min gunstige tijdstippen plaats hebbende.

— In de verg. der prov. st. van Drenthe is o. a. ingekomen een verzoek om een subsidie van /100,000 voor het kanaliseren der Weerdinger-Roswinkel- en Valther vennen, waardoor pl. m. 7000 bunders veen zullen kunnen ontgonnen worden: de afvaart alleen langs de hoofdvaart voor de daardoor te verkrijgen turf zal bijna 2 miljoen gulden bedragen. Er is ook verzocht verhooging der subsidie voor het kanaal van Hoozeveer naar Coevorden over Dalen.

— Te Bergen op Zoom is in den gemeenteraad, na ampele discussie, het voorstel van den voorzitter om te bepalen, dat de kamer van koophandel en fabrieken aldaar niet nuttig zou zijn, verworpen en besloten om het subsidie van / 50 voor den sekretaris dier kamer, den 5. februarij laatsl van de begrooting geschrapt, weder toe te staan.

*— Men schrijft ons uit het Noorden:

Men is hier in 't geheel niet tevreden met de vorderingen aan den spoorweg van Harlingen naar de hannoversche grenzen; men maakt met grond vergelijkingen met andere afdeelingen der staatsspoorverbindingen en meer bepaaldelijk met die in Limburg en die van Almelo-Saltzbergen, die men vermoedt, dat het eerst gereed zullen zijn. De min. v. binnenl. zaken schijnt te gevoelen, dat de noord. provincien in dezen verongelikt worden, want bij iedere klacht vangt men weder aan, met eene vrees-verwekkende emphase te werken, aan te besteden en op te meten; doch dan blijkt aldra, dat het weder stroovuur is; de zaak blijft nagenoeg «in statu quo». De tijd der illusie is dan ook lang voorbij en rekent men er niet eens op, dat geheel de verbinding van Harlingen met Leer of Papenburg voor 1870 gereed zal zijn, of althans zeker niet eerder dan, nadat de handel voor goed zijn weg over Almelo naar Duitschland zal hebben gevestigd. Als bewijs voor het heerschen van die berustende meening voor ik slechts als voorbeeld aan, dat een voornaam ingezetene van Groningen, in wiens buitentuyn voor tal van maanden een baken werd geplaatst, de rigting van den spoorweg in *spe* aanwijzende, bij dien paal dadelijk klimop heeft geplant, welke dezen nu reeds een heel eind bedekt; de eigenaar heeft, zegt men, echter spijt, dat hij er geen druivenwingert bij heeft geplant en zal dit misschien nog doen in de overtuiging dat hij daarvan nog dikwijls vrucht zal oogsten, aler het noodig zal zijn de paal te amoveren. Waarom, vraagt men misschien niet ten onregte, hebben de Friesen of Groningers ter zijner tijd, ook den heer Thorbecke niet tot lid der Tweede Kamer gekozen? Juist zie ik in uw Blad dat Zijne Excell. in augustus onze provincie zal komen bezoeken. Wij hopen er het beste van.

— Het bouwen van een stationsgebouw te Zutphen is gister door de commissie voor de staatsspoorwegen aan den heer Straalman te Deventer uitbesteed voor / 67,990.

Het inkepen of vlakken van 45000 stuks berken houten en het maken van een kreosotee-inrigting te Dordt werd aan den heer Tak te Brussel uitbesteed voor / 42,275.

— Men schrijft uit Drenthe aan de *Arnh. Ct.*: Ten bewijze hoe belangrijk de veen-exploitatie in deze provincie is, kunnen wij mededeelen, dat er in 1862 gemaakt zijn ruim zestien miljoen tonnen turf, eene waarde vertegenwoordigende van ruim 2½ miljoen gulden, terwijl de veeveening in hetzelfde jaar gedurende eenigen tijd werk verschaft aan ongeveer 8000 personen.

Even als in andere provincien vermindert het getal schapen ook in Drenthe en wel door de verdeling en ontginning der woeste gronden. Van 1857 tot 1862 daalde het getal schapen van 126,000 op 114,700.

— In berichten uit België, waarin wordt medegedeeld dat de gevolmagtigden der bij den Scheldetol betrokken Mogendheden binnen weinige dagen te Brussel eene konferentie zullen houden, vindt men tevens den navolgenden staat van de definitief vastgestelde verdeling der alkoopsom: Oostenrijk 549,562 fr., Bremen 190,320, Brazilië 1680, Chili 13,920, Denemarken 1,096,800, Ecuador 1440, Spanje 431,520, roomeinsche Staat 5760, Vereen. Staten 2,779,200, Frankrijk 1,542,720, Groot-Brittanie 8,782,320, Griekenland 25,280, Hamburg 23,680 Hannover 948,720, Italië 487,200, Lubeck 25,681, Mecklenburg 1,056,320, Noorwegen 1,530,720, Oldenburg 121,200, Peru 4520, Portugal 23,280, Pruisen 1,670,640, argentijsche Konfederatie 19,680, Rusland 428,400, Zweden 545,600, Turkije 4800. Te zamen 22,960,560.

Volgens de frankforter *Europe* is evenwel Mecklenburg nog niet tot de kapitalisatie toegetreden.

*— Prof. Vreede verzoekt ons aan de stellers der naamlooze Artikelen in het *Handelsblad*, de *N. Rotterdamsche Ct.*, *Kamper Ct.*, *Arnhemse Ct.* e *tutti quanti* te willen berigten, dat hij op de eerste, tweede en verdere dagvaardingen der publieke opinie onmiddellijk zal antwoorden, en den vrienden van de III. Uyttenhoeven en de Sombref het bewijs van het onkiesch *favoritisme* leveren, zoodra die dagvaardingen de namen en kwalifikatie der rekwiranten zullen bevelzen.

*— De feestelijke opening van den *Nederlandschen Centraal Spoorweg* is thans op Donderdag den 16. Julij gesteld. De genoodigden zullen des morgens ten 7.45 van Amsterdam vertrekken; de feesttrein wordt ten 8 ure 30 minuten alhier verwacht, waar de direktie van den Rijnspoorweg de genoodigden zal ontvingen. Te Utrecht en opvolgende stations zullen de verdere genoodigden worden opgenomen.

Ten 8 ure 50 min. zal de trein van hier naar Hattem zich in beweging stellen; ten 11 ure te Harderwijk aangekomen, zal aldaar een dejeuner door de centraal-maatschappij worden aangeboden. Te Hattem hoopt men ten 2 ure te arriveren, ten einde ten 2¼ weder te vertrekken en ten 5 ure te Utrecht aan te komen.

Ten 6 ure zal door de maatschappij in het gebouw voor kunsten en wetenschappen een diner worden gegeven, terwijl des avonds ten 10 ure door de gemeente Utrecht in het Sterrebosch een *volsfeest* en *vuurwerk* zal worden aangeboden.

De feesten, te Amersfoort bij gelegenheid der opening van den centraal spoorweg te geven, zullen later plaats hebben.

Woensdag avond den 15. zal een groot feestkoncert en vauxhal in de zomersocieteitslokalen de feestelijke opening van den weg voorbereiden.

*— Uit 's Hage schrijft men ons van den 9. Julij: Heden had alhier de 4. vergadering plaats der hoofdkommissie, tot oprigting van een nationaal gedenkteken voor 1813, ten paleize van Z. K. H. prins Frederik. — Het was de eerste vergadering, die werd bijgewoond door de leden van eer en de van Amst. en Rott. en de prov. hoofdplaatsen als medeleden aan de hoofdel. komm. toegevoegde afgevaardigden. Nadat de leden der oorspronkelijke hoofdkommissie vooraf door den prins-voorzitter met het doel dezer zamenkomst waren bekend gemaakt en van Z. K. H. hadden mogen vernemen, dat Z. K. H. had gemeend niet te kunnen noch te mogen toegeven aan den wensch, door de oorspronkelijke leden der hoofdkommissie, eerbiediglijk aan het oordeel van Z. K. H. onderwerpen, om hunne taak thans als vervuld te willen beschouwen en naar welgevallen over hunne plaatsen te beschikken, nu zij hun hooggeëerden voorzitter van nieuwe leden moesten zien omgeven, zijn de nieuwe leden door Z. K. H. en de ter vergadering aanwezige leden der oorspronkelijke hoofdkommissie verwelkomd, en heeft van 1 tot 5½ ure eene gekombineerde bijeenkomst plaats gehad. Deze vergadering was te zamengesteld als volgt: Prins Frederik der Nederlanden, Voorz.; Petrus Regout, vice-pres.; mr. C. C. E. d'Engelbronner, sekr.; J. J. v. Coeverden, penningm.; J. W. C. Amiel, J. Blikman Kikkert, H. L. Enthoven Lz., J. C. P. Hotz, Em. Koechlin, J. Kooy, J. M. van der Made, leden; L. Graaf v. Limburg Stirum en G. A. G. Graaf v. der Duyn van Maasdam, eere-leden; mr. J. Heemskerk Az., J. F. Hoffman, jhr. mr. E. J. C. M. de Kuyper, jhr. mr. F. G. A. Gervers Deynoot, mr. G. N. de Stoppelaar, R. H. S. G. Juckema v. Burmania Baron Rengers, mr. D. R. Wijckerheld Bisdom, jhr. R. H. O. Sandberg, geassumeeerde leden. Een aantal leden waren, hetzij wegens ongesteldheid, hetzij wegens dringende werkzaamheden, verhinderd geworden de vergadering bij te wonen.

Z. K. H. heeft de vergadering geopend met eene uitvoerige rede, waarin de geschiedenis der Hoofd-kommissie, de aanvankelijke uitslag harer bemoeijingen, haar eerbiedig verzoek om ontslag en de redenen van het daaromtrent genomen besluit, door Z. K. H. zijn uiteengezet. — De Sekretaris heeft een omstandig overzicht gegeven van de uitkomst der werkzaamheden van het bureau tot op den 5den Julij. — Bij

slotsom is daaruit gebleken, dat van 1158 gemeenten, in het Rijk aanwezig, in 725 gemeenten plaatselijke commissiën zijn benoemd, terwijl 35, op verzoek, met andere werden vereenigd. Onder de overige gemeenten zijn er 21, die verzocht hebben van de benoeming eener plaatselijke commissie verschoond te blijven en 359, waarvan geene voordragt is ingekomen.

In het geheel zijn er 8381 leden benoemd, waarvan 367 hebben bedankt; als 64 wegens de zamenstelling der hoofdkommissie en 503 om redenen daarbuiten. Het aantal commissiën, die hare konstitueering of niet konstitueering hebben berigt, bedraagt 482, terwijl 241 voor alsnog daaromtrent geen berigt hebben ingezonden. Het aantal gekonstitueerde commissiën bedraagt echter op dit oogenblik 464, waarvan 454 onvoorwaardelijk en 10 voorwaardelijk; en wel 5 wegens de zamenstelling der hoofdkommissie en 5 wegens onbekendheid met de bestemming der gelden. Het aantal niet gekonstitueerde commissiën bedraagt 18; waarvan 9 wegens de zamenstelling der hoofdkommissie, 8 wegens onbekendheid met de bestemming der gelden en 1, om redenen van godsdienstigen aard. De behartiging der zaak in onze overzeesche bezittingen is opgedragen aan en aangenomen door Zr. Ms. gezagvoerders. Vervolgens heeft Z. K. H. aan de vergadering medegedeeld in algemeene trekken, op welke wijze en in welken vorm naar de meening van Z. K. H. het plan ter stichting van een nationaal gedenkteeken het best uitvoering zou kunnen erlangen en de vergadering heeft daarop met nagenoeg eenparige stemmen, die voorstellen in het algemeen geacht te zijn waardig om aan het oordeel der plaatselijke commissiën te worden onderworpen en met inachtneming harer adviezen een onderwerp uit te maken harer nadere overweging. Die voorstellen, rustende op de voornamelijk onderstelling dat de opbrengst ter te houdene kollekte mag worden geraamd op een som van 15 cts. per hoofd komen hoofdzakelijk hierop neder.

1. Er zal te Scheveningen, zoo nabij mogelijk de plek, waar Prins Willem, de soevereine vorst op 30 Nov. 1813 het eerst voet aan wal zette, worden opgericht eene gedenksnaal. 2. Er zal te 's Hage worden opgericht, zoo mogelijk in het Willemspark een gedenkteeken, gewijd aan Nederlands herstelde onafhankelijkheid, de groote herinneringen daaraan verbonden, de vaderlandsche mannen, die daartoe voornamelijk hebben medegewerkt en den soevereinen Vorst, wiens krachtig optreden bovenal dien onverwachten keer van zaken heeft doen strekken tot heil van *Vaderland en Volk*. 3. De stichting eener nationale ambachtsschool in Neêrlands hoofdstad, waaruit iedere provincie, naar gelang harer bevolking, voor 400 knapen van den leeftijd van 12 tot 16 jaren gelegenheid zal worden geopend tot hunne vorming, tot bekwaame ambachtlieden en brave burgers van den Staat. Voorts zijn verschillende commissiën benoemd als eene ter aanvulling van de huishoudelijke commissie met de heeren Heemskerk, Gevers Deynoot en Hoffman; eene tweede tot voorbereiding van al wat betrekking heeft tot de uit te schrijven prijsvraag, bestaande uit de heeren Enthoven, Hotz, Regout, v. d. Made en Landry. — Eene derde eindelijk tot regeling en voorbereiding van al wat strekken kan tot bevordering eener algemeene godsdienstige en nationale feestviering, ter herdenking van Nederlands herstelde onafhankelijkheid op Dinsdag, 17 November 1865, de heeren Graven v. d. Duyn van Maasdam, v. Limburg Stirum, Gevers Deynoot, Hoffman en Landry — op welken dag tevens te 's Gravenhage zal worden gelegd de eerste grondsteen voor het te stichten monument. Eindelijk is besloten om van al het te dezer vergadering verhandelde een volledig verslag door middel der dagbladen te brengen ter algemeene kennis. De meeste dezer voorstellen, zoo niet allen, zijn aangenomen met algemeene stemmen. Z. K. H. de Prins Voorzitter heeft al de leden der Hoofdkommissie aan een diner genoodigd aan het huis »de Paauw».

— Men verneemt dat aan den officier van gezondh. der 1. kl. dr. J. A. Fles, leeraar bij 's rijks kweekschool voor militaire geneeskundigen te Utrecht, eene missie is opgedragen, om gedurende den vakantietijd van bovengemelde school van 15 dezer tot 1 sept. daaraanvolgende, de buitenlandsche oogheelkundige etablissementen te Berlijn, te Londen en te Parijs te gaan bezoeken. N. R. C.

— De nederlandsche Entomologische Vereeniging zal dit jaar hare algemeene vergadering houden op zaterdag den 29. Augustus, aan het Warmonder-hek, bij Leiden.

— Van de 40 jongelingen die tot eene dienstverbinding bij het Instruktie-bataillon, den 8. Julij II. te Kampen waren opgeroepen, zijn er zestien in dienst gesteld, zeven afgekeurd en de overige zeventien niet opgekomen.

*— Men schrijft ons uit Leiden, dat l'embaras des richesses den gemeenteraad telkens bezighoudt met allerlei voorstellen, om de buitensporige winsten der stedelijke gasfabriek eenigermate te beperken. De een keurt het af

dat de stad zooveel winst trekt van haar fabriek en wil dat de partikuliere gasverbruikers daarom wat zullen worden vooroordeeld; de ander begrijpt daarentegen, dat de gasprijs moet blijven omdat zij in verhouding staat tot den prijs die elders wordt betaald. Aan de eene zijde wijst men op de konkurrentie van de petroleum, die het gasverbruik zal verdringen als men den prijs niet vermindert, en van den anderen kant deelt men de vrees voor zulk een gevaarlijk konkurrent niet, omdat de grootste gasverbruikers een korting genieten tot van 15 pCt. en dus niet meer betalen dan 1/3.82^s de 1000 kubiek voeten 13^s cent de kubiek el. Hiertegen werd weder beweerd dat die korting door de groote gasverbruikers of eigenaars van fabrieken werkelijk als een privilege moet worden beschouwd en in onzen tijd zulke protektionistische beginselen niet te dulden zijn. Deze laten op hunne beurt zich weder hooren en beweren dat de aanzienlijke hoeveelheid gas die zij verbruiken, de fabriek minder kost dan de toevoer naar de kleine gasverbruikers en uit dien hoofde de enorme winsten voor een groot deel uit hunne beurs vloeijen. Wat er nu ook van zij, dit staat vast, dat een gasfabriek ook bij een tarief van 14 cent de kubieke el. groote voordeelen geeft en de winsten billijk zijn, als de prijs niet boven de markt gesteld is.

Bij al dien strijd schijnt het publiek de petroleum te gebruiken als een machine de guerre, maar te vergeten dat de prijs daarvan zich ook regelt naar vraag en aanbod en het toenemend verbruik dien zal doen rijzen. Aan de andere zijde schijnt het wel dat minder acht gegeven wordt op den invloed die een wetenschappelijke gasbereiding uitoefent op de winst en op het voordeel dat het benutten der uitvindingen op het gebruik der koolteer, ammonia, coke en op de inrigting der stokerij en gastoeestellen kan aanbrengen; vooral ook wat betreft de keuze der steenkolen en het meerder of minder lichtvermogen.

— Dezer dagen werd de nieuwe r. k. kerk te Montfoort, door den bisschop vikaris-gener. Mgr. Schaepmans, plechtig ingewijd en in gebruik genomen. Dit schoone en indrukwekkende gebouw, is gebouwd in den gothischen stijl van de XIVde eeuw, naar de ontwerpen en onder de leiding van den bekwaamen architect van den Brink. Het werk is uitgevoerd door den aannemer P. W. Schrauwen.

*— Met genoegen lezen wij in de *Kerkelijke Courant* van den 4. dezer: »Door het departement Zuid-Holland, van de *Vereeniging van protestantsche Godsdienst Onderwijzers*, is een geschenk ontvangen van 100.— ten behoeve »van het Liefdesfonds voor weduwen van Godsdienst-Onderwijzers.» Het ware te wenschen, dat dit voorbeeld bij gegoeden ook in ons midden navolging mogt vinden; daar de weduwen der Onderwijzers in den regel in mingunstigen toestand achter blijven, en er tot hertoe op geene andere wijze voor bejaarde Onderwijzers, of voor derzelver weduwen gezorgd is.

— Gister middag is na eene korte ongesteldheid te 's Hage overleden de gepensioneerde luit.-gen. adjudant in buitengewone dienst, van Z. M. den koning, A. F. J. F. J. baron van Omphal, opper-intendant der koninklijke paleizen, ridder van de Militaire Willemsorde, Grootkruis van de orde der Eikenkroon, ridder van het Legioen van Eer, kommandeur van de Guelphen-orde en van de Danebrog-orde, ridder der Johanniter-orde, der St. Anna-orde 2e kl., met diamanten, van den Rooden Adelaar 2e kl., der orde van het Zwaard met het groote kruis, en van St. Stanislaus 1e kl. en groot-officier der belgische Leopolds-orde. De baron was reeds adjudant bij koning Willem I en II.

*— Uit Groningen meldt men ons: Toen men dezer dagen bezig was in de Poellestraat alhier uitgravingen te doen, noodig voor het nieuw riolensstelsel, stuitte men op een gewelf ongeveer drie voet onder den beganen grond. Open gebroken zijnde, bleek het een onderaardsche gang te zijn, de straat schuin kruisende in de rigting naar de Martinikerk en onder een nieuw gebouwd huis doorlopende.

Men verdiept zich in gissingen waartoe die gang vroeger gediend moge hebben; hoogstwaarschijnlijk heeft hij een uitgang uit de vesting verleend, want de ruimte veroorloofde, er gemakkelijk zelfs met paarden te passeeren. Hij was grootendeels met eene doorweekte, kleiachtige aarde gevuld en is nu tot steun voor genoemd huis met eene stevigen muur gesloten.

— Volgens in omloop zijnde geruchten was de Stearine-kaarsen-fabriek te Nippes nabij Keulen, die dezer dagen is afgebrand, ook bij maatschappijen hier te lande verzekerd. Uit goede bron wordt evenwel gemeld, dat de genoemde inrigting voor een bedrag van 527,180 th. verzekerd was bij de 10 volgende maatsch.: Colonia, Berl. Brandass.-maatsch., Vaderl. Brandass.-maatsch. te Elberfeld, Northern Assurance Company, Gladbacher Brandass.-maatsch., Phoenix te Frankfurt a.M., de Brandass.-bank voor Duitschland te Gotha, de beijersche hypotheek-

en wisselbank, bij elk voor 30,000 th., Providentia, voor 20,180 th., en bij de leipziger Brandass.-bank voor 67,000 th.

*— Uit een partikulier schrijven uit Berlijn wordt ons het volgend uittreksel medegedeeld.

... Verder vraagt gij mijn gevoelen omtrent den algemeenen toestand van Europa? Ik vrees het ergste, want het is onbetwistbaar dat men Polen slechts als motief neemt om eene algemeene agitatie misschien om een europ. oorlog te verwekken. Naar mijn inzien zouden de mogendheden beter doen ons hier een handje te komen helpen dan de Polen, die — de geschiedenis leert het sedert eeuwen en onder alle regeringsvormen — immer woelig zijn, opgestoot als zij gedurig worden door een trotschen adel, en de niet minder heerschzuchtige dan fanatieke roomsche geestelijkheid. Wij arme geduldige Pruisen hebben thans stellig een harder lot onder onze eigene regering dan de Polen het ooit onder het russisch bestuur gehad hebben. Zij echter maken maar oproer ofschoon hun onbetwistbaar opvolgend vele vrijheden zijn gegeven en andere hun oprechtelijk waren toegezegd; en toch wekken zij schijnbaar de sympathie van bijna geheel Europa op, terwijl wij ons door eene, alle vrijheid bestrijdende regering laten turken en ringeloorren!

Misschien zou het gevaar voor een algemeenen europ. oorlog nog het best worden afgewend, als men onzen koning met Bismarck, in zijn kwaliteit als eersten domper, drie maanden met het bestuur in pruisisch Polen belaste ... de Polen waren alsdan misschien overgelukkig en wij — wij zouden eens flink uit de vrije borst kunnen ademhalen!

— Het kunstgenootschap te Londen, Art-Union heeft een prijs van 600 p. st. uitgeschreven voor de beste groep of het beste standbeeld in marmer. De modellen in gips moeten een minimum hebben van 8 voet voor vrouwelijke beelden. Beeldhouwers van alle landen kunnen aan de mededinging deel nemen. De tijd van inzending duurt tot 1 Maart 1864.

— Men verneemt dat een nieuw brevet is aangevraagd om de petroleum-olie te gebruiken in huizen die naar de verschillende verdiepingen in de huizen leiden, op dezelfde manier als men gaz verbruikt, alleen met een toestel, dat in kelder of zolder wordt gezet, waar elke maand de benodigde voorraad moet ingedaan worden; alle pijpen en toestellen blijven zoo ze zijn, alleen aan de lusters of lampen wordt een kleine verandering gemaakt, om eene kous of pit in te doen die nooit wordt gesnoten.

— Een der geachtste ingezetenen van 's Hage, de heer L., heeft dezer dagen, ten gevolge eener onvoorzigtigheid met het branden van een petroleum nachtlampje, bijna het leven verloren. Dit lampje, waarvan de pit geene genoegzame lengte had om door de olie te worden gevoed, was in zijne slaapkamer gebracht. Op het punt, zich ter ruste te begeven, werd hij gelukkig uitgeroepen. Na verloop van een uur terugkeerende, vond hij zijne kamer met stikstof vervuld, zoodanig dat, indien hij, zonder uitgeroepen te zijn, zich ter ruste had begeven, hij voorzeker zou zijn gestikt. Dit strekt dus ter waarschuwing voor hen die zich van petroleum-nachtlampen bedienen, om vooral zorg te dragen dat de pit genoegzame lengte heeft om behoorlijk de olie te kunnen bereiken.

— Een treurig ongeval heeft te Zutphen eergister plaats gehad. Het elfjarig zoonje van den heer B. begaf zich zonder weten zijner ouders te water; een uur later ontvingen zij de tijding dat hun kind was verdronken. De vader, plotseling verschrikt, snelt naar die zwemplaat, springt te water, doch zijne pogingen waren vruchteloos. Niet dan met inspanning mogt het gelukken den wanhopigen man te bewegen zich niet verder vruchteloos aan gevaar bloot te stellen; eenige oogenblikken later werd het lijke gevonden. — Eergister nacht is er te Kolderveen eene boerenwoning met schuur vol hooi afgebrand. Door buitengewone krachtsinspanning is het mogen gelukken, de daaraan belendende nieuw gebouwde pastorie te behouden. — In een pruisisch dorp waren een vijftal kinderen, bij afwezigheid hunner ouders, zoodanig bevreemd voor het zware onweder hetwelk zich ontlaste, dat zij zich alle in een groote kist verborgen. Bij het nedervallen van het deksel sprong het slot toe; de jeugdige kinderen konden de kist niet weder openen en zijn allen gestikt. — Uit Antwerpen wordt gemeld, dat aldaar eene nieuwe diefstal is uitgevonden. Een heer wandelde zaterdagavond jl. bij de haven aldaar, toen hem eensklaps door een als matroos gekleed persoon een stomp werd toegebracht; de heer stoomte terug en er ontstond eene worsteling, waarbij de matroos zich duchtig liet afranselen en vervolgens ijlings het hazenpad koos. De heer verwijderde zich, niet weinig trotsch, dat hij den lomperik zulk een goede les had gegeven. Ware hij minder trotsch geweest, dan had hij dadelijk kunnen merken,

wat hij eerst te laat bespeurde, dat namelijk zijn horloge met ketting en zijne portemonnaie te gelijk met den matroos waren verdwenen. — Dezer dagen werd een officier, die in den zoologischen tuin te Parijs voor de galerij der roofdieren stond, door een vlieg gestoken. Weldra ontstond zulk eene hevige zwelling en ontsteking van het aangezicht, dat het leven van den lijder, ondanks alle geneeskundige hulp, niet meer was te redden. Men vermoedt, dat de vlieg het vergif van rottend vleesch of aas uit eene kooi bij haar beet heeft overgeplant. — Te Parijs is dezer dagen een karremans door zijn paard zoodanig in den hals gebeten, dat hij onmiddellijk dood bleef.

WATERHOOGTE.
Arnhem, 9 Julij. 1.90 El. — AP. 8.85. Gev. 5 d.
Rijnhoogte te Keulen 9 Julij 8 v. 9 d.

Koloniën.

Vervolg der O.-Ind. berigten van 29 Mei.

Op het gebied der wetenschap hebben wij mede te deelen, dat men in het officiële blad een uitvoerig verslag vindt van de werkzaamheden van het bataviasch-genootschap van kunsten en wetenschappen over 1862; dat verslag is te uitgebreid voor een partikulier dagblad; het bewijst overigens dat het der wetenschap in Indie in geenerlei rigting aan ijverige beoefenaren ontbreekt en de oprigting van het gebouw voor de zittingen en het museum van genoemd genootschap zal een nieuwe spoorslag zijn van inspanningen; de natuurkundige vereeniging, die voor eene vereeniging met het bat. genootschap van K. en W. geen ooren heeft, schijnt echter een geschikt gebouw voor hare vergaderingen en verzamelingen onmisbaar te achten en wil daaraan eene loterij dienstbaar maken, waartoe zij, gelijk men verzekert, de toestemming heeft verkregen.

— Per telegraaf via Soerabaja zijn de volgende tijdingen uit de Molukken ontvangen: Overal heerscht eene gewenschte rust.

Van Amboina wordt berigt, dat een te Goratolo aangekomen uit handen der Solosche zee-roovers ontvlugt inlander de tijding heeft gebracht, dat eene spaansche vloot, bestaande uit drie groote en verscheidene kleine oorlogstoomschepen in den Soloschen archipel honderd rooverspraauwen vernield en een geheel eiland, waar de roovers gevestigd waren, zou hebben verwoest; terwijl op een ander eiland aan meer dan honderd rooverspraauwen het uitvaren zou zijn belet, en dat het spaansch gouvernement te midden der zeeschuimers een europeesch bestuur had gevestigd.

Deze tijdingen vereischen evenwel bevestiging.

— Na hetgeen wij uit Japan mededeelden, is het nieuws betreffende de Taipings wel het merkwaardigst. Zoo als wij vroeger berigten hebben de britsch-chinesche troepen, onder het bevel van den majoor Gordon hun een gevoelige nederlaag toegebracht te Tooshan.

Wij kunnen heden mededeelen, dat zij op nieuw te Taitsan geslagen zijn. Deze stad is sedert lang door de Taipings bezet geweest, en reeds eenmaal met goed gevolg door hen verdedigd tegen de anglo-chinesche legerbenden. Naar hetgeen wij vernemen had de majoor Gordon zijn hoofdkwartier met eene belangrijke magt verlaten, maar waarheen hij gaan wilde wijselijk geheim gehouden, — toen hem de tijding gebracht werd, dat het garnizoen van Taitsan eene daad van allerschandelijkst en laag verraad gepleegd had.

De Taipings namelijk hadden eenige bliken gegeven van zich te willen onderwerpen aan, of voegen bij den keizer; ten gevolge van dien hadden de Tuhthai eenige inlandsche troepen gezonden om de stad te bezetten en haar in naam des keizers in bezit te nemen. Maar de voorgewende wensch der Taipings om in onderwerping te komen, was niets anders, dan een listig verzonnen middel geweest, om de keizerlijken te bedriegen en in den val te leiden. Vijf honderd man van de laatstgenoemden, vielen in een nederlaag en werden gevangen genomen; — spoedig daarop werd de helft van hen ter dood gebracht.

Het berigt van dit verraad kwam ter ooren van den majoor Gordon; aanstonds besloot hij zijne troepen tegen Taitsan aan te voeren, en slaagde er in de stad na een wanhopigen strijd in te nemen. De gewone wijze van eene stad te bestormen werd gevolgd; nadat er bres was geschoten werd het sein tot bestormen gegeven. De opstandelingen, fier op het vroeger behaalde voordeel, boden eenen hevigen tegenstand; man tegen man werd op de bres gestreden; bij den eersten aanval werden de troepen van den majoor Gordon teruggeslagen. Deze liet daarop gedurende eenigen tijd de stad op nieuw beschieten, ten einde aan zijne manschappen eenige verademing te schenken, — en om de bestorming gemakkelijker te maken. Daarop rukten de geregelde chinesche troepen voortwaarts. Eerst scheen de uitslag weder twijfelachtig te zullen zijn, maar ten laatste weken de belegerden, de aanvallers stonden als overwinnaars op de wallen en de vijand sloeg zonder verder tegenstand te bieden op de vlucht.

waren van beide zijden drie duizend man in et gevecht.

Het getal gedooden aan den kant der keizer-
jke troepen bedraagt tusschen de twee en drie
onder Kapt. Bannon viel doodelijk gewond toen
ij bij den eersten aanval de bres beklom. Twee
ndere europesche officieren werden zwaar ge-
ond, en een derde ontving eene ligte verwon-
ing. De luit. der artillerie Wood, die op een
ekeren afstand als toeschouwer den strijd aan-
ag, en zich veroorloofde de maatregelen van
en majoor Gordon te kritiseren, werd door
en schot, hetwelk hem bijna het leven had
ekost, herinnerd dat hij daar niet op zijne
laats was.

Op het eiland Formosa zijn thans 4 havens
oor den handel geopend. Tamsuy met zijne
nderhoorigheden, Keelung, Taiwan en onder-
oorigheden en Takao.

Er zijn reeds voorloopige bepalingen betref-
ende den handel op al deze havens door den
aron de Meritens, den kommissaris voor de
aken van Tuhchan en Formosa uitgevaardigd.

(Overland China-mail.)

West-Indië.

De per laatste mail uit St.-Martin ont-
angen berigten bevestigen de laatstelijk door
ns medegedeelde gunstige vooruitzichten voor
le zoutproduktie aldaar.

Het zoutmeer van Philipsburg was in het
egin der maand Junij reeds tot p. m. 19° ge-
stegen, en daar de stoommachines der maats-
chappij tot zoutwinning binnen weinige dagen
in werking zouden komen, vertrouwde men
dat in de maand Julij, zonder onverhoopte
omstandigheden, een oogst zou kunnen ge-
schieden. Op het fransche gedeelte waren 4537
vaten geoogst, waarvan onmiddellijk 1600 tot
voordeelige prijzen zijn verkocht. Men ging
aldaar met den oogst voort. De sluiten tus-
schen de twee zoetwatermeren, die het water,
van de bergen afstroomende, opnemen, zijn
door de zorgen der maatschappij vergroot en
vernieuwd, zoodat een betere afvoer van het
zoete water verzekerd wordt. Bij het spoedig
te voorzien (?) einde der amerikaansche verwikke-
lingen, verwacht men een groot debiet naar
de noord-amerik. Zuid-Konfederatie, daar het
zout aldaar tot ongekend hooge prijzen ver-
kocht wordt. Houtwaren en steenen vinden
op St.-Martin en de omliggende eilanden tegen
goede prijzen afrek, daar er van Noord-Amerika
weinig voorraad is aangevoerd. Amst. Ct.

TELEGRAMMEN.

De sinds gister ontvangen telegrafische
sche depeches laten wij hieronder volgen:
Breslau, Woensdag. De Bresl. Ztg. deelt
mede, dat het insurrektionneel komitee te
Warschau weder een aantal nieuwe korpsen
heeft georganiseerd. Blijkens de officiële rus-
sische rapporten wordt het aantal insurgenten,
die in het palatinaat Augustow onder de wa-
penen staan, op 3000 begroot. In het palatinaat
Krakau is een detachement kozakken door de
korpsen van Mycielski ontwapend. Te Medyone,
by Thelsze, hebben de insurgenten insgelijks
op de Russen de overhand behouden.

Weenen, Donderdag. Het landsregt van Lem-
berg heeft heden vorst Adam Sapieha, als ver-
dacht van ondersteuning der expeditie in Vol-
hynië, in hechtenis doen nemen.

Berlijn, Donderdag. De Kreuzzeitung meldt
uit Weenen, dat de keizer, naar men ver-
neemt, binnen eenige dagen naar Karlsbad zal
vertrekken, om een bezoek te brengen aan
den koning van Pruisen.

Parijs, Donderdag. De heer de Latour d'Au-
vergne zal eenigen tijd te Vichy doorbrengen.

De Opinion Nationale bevat een artikel van
den heer Guérout, die zijn leedwezen betuigt
over de werkeloosheid der mogendheden, die
de gelegenheid om Polen vrij te maken, zullen
laten voorbijgaan.

Marseille, Donderdag. In berigten uit Kon-
stantinopel van 2 dezer wordt de opstand in
Cirkassie bevestigd. Er hebben 11 gevechten
in zes dagen plaats gehad.

De te Konstantinopel wonende Grieken on-
derteekenen een adres aan de nationale verga-
dering met verzoek, om den heer Bulwer tot
eersten raadshoofd van koning George I te be-
noemen.

De Levant Herald spreekt het berigt tegen,
dat er onderhandelingen tusschen Frankrijk en
Engeland worden gevoerd betreffende het kanaal
van Suez, daar de kwestie uitsluitend te Kon-
stantinopel moet worden geregeld. De fransche
gezant heeft geen nota ingediend, maar mon-
deling verklaard, dat elke vijandschap tegen de
maatschappij zou vorderen, dat men oogen-
blikkelijk maatregelen nam, om de talrijke
betrokken belangen te beschermen.

Bij den Bosphorus wordt een kamp van
20,000 man opgerigt.

Kassel, Woensdag.
De Kamer is heden verdaagd.

Turijn, Donderdag.
In de Kamer is de discussie over de belas-
tingwet bijna ten einde. De kamer heeft het
beginsel aangenomen eener repartitie bij pro-
vinciaal contingent, waarvan de minister eene

kabinetstkwestie gemaakt had. De aanneming
der wet lijdt geen twijfel.

Berlijn, Donderdag.

Officiële berigten uit Petersburg melden dat
de opstand in Kaukasië weinig te beduiden had
en reeds gedempt is. Het bevestigt zich dat
prins Cholokoff gesneuveld is.

Londen, heden, Vrijdag.

Palmerston heeft voor Cobden en tegen de
motie gesproken, strekkende tot het verleenen
van een krediet om de vestingwerken voort te
zetten. De motie is met 152 tegen 61 stemmen
aangenomen.

Parijs, heden, Vrijdag.

De Const. betreurt de hevigheid van het
artikel der Patrie, want hevigheid kan den
grooten belangen welke de drie mogendheden
voortaan slechts schaden. Wie zou, vraagt de
Const., een verslaauwen, in zulk eene kwestie
mogelijk kunnen achten, onder Napoleon III,
die het eerst begreep, dat het belang van
Europa en der menschheid eene afdoende oplos-
sing eischen? Hoe zou men niet in het laten val-
len der kwestie, de twee grootste gevaren voor
Europa's toekomst zien: den triomf der revolutie
of den triomf van het panslavisme? De vre-
delievende werking die nu plaats vindt, heeft
slechts ten doel, dat gevaar af te wenden,
maar het is alleen door vastberadenheid, dat
men daarin slagen kan.

Parijs, heden, Vrijdag.

Staat der Bank. Vermindering: specie 4 1/4
millioen, rekening met de schatkist 58 1/2 m.,
voorschotten 4 1/2 m.; vermeerdering: in porte-
feuille 94 1/4 m., biljetten 50 1/4 m., rekeningen
met partikulieren 24 1/2 m.

BUITENLAND.

TURIJN, 6 Julij.

De Armonia, een der klerikale hoofdorganen
in Italië, berigt uit goede bron dat de paus
weder een brief aan den keizer van Rusland
geschreven heeft.

Uit Napels meldt men het volgende: De
ossen, koeijen en kalveren sterven als vliegen,
zoo buiten als in de stad. Het bestuur doet
bijna niets om het kwaad te stuiten. Het
vleesch der gestorven dieren wordt op de
markten verkocht, en het is een veel grooter
mirakel dan dat van St. Januarius, dat nog
niemand dien ten gevolge overleden is. De
voorzorgen aan de ingangen der stad zijn na-
tuurlijk niet voldoende meer, omdat de ziekte
ook in de stad heerscht, en bovendien wordt
dit toezigt op zoo velerlei wijzen ontboden,
dat er zware straffen noodig zouden zijn om
het eenig gevolg te doen hebben. Dezer dagen
o. a. was een lijkwagen door de barrière van
Capodichino naar een kerkhof gereden; toen
de wagen terugkwam kwamen de kommiezen
op den inval om dien eens van binnen te be-
kijken, en de plaats van het lijk vonden zij
nu ingenomen door gestorven vee. De over-
heid heeft besloten tot een wekelijksch onder-
zoek in al de veestallen in de stad, maar tus-
schentijds kunnen geheele kudden sterven zon-
der dat men er iets van weet.

WEENEN, 7 Julij.

De keizer heeft de vorming eener militaire
afdeeling bevolen, die reeds druk bezig is
met het photographieren van alle nieuw uit-
gevonden of verbeterde militaire voorwerpen.

Uit Petersburg wordt aan de officiële Gen.
Corr. geschreven: De oneenigheid in het en-
gelsch kabinet, de waarschijnlijkheid van eene
verandering in het hotel der fransche ambas-
sade te Londen (beiden ten gunste der pool-
sche omwenteling op te vatten), de houding
van het russisch kabinet, die veelmeer schijn-
koncessiën dan iets degelijks van Rusland doet
verwachten, en eindelijk het onloochenbaar
feit, dat Rusland, ondanks alle inspanning, naau-
welijks in staat zou zijn 100,000 man in het
veld te brengen, brengen groote spanning en
bezorgdheid te weeg, waaraan zich nog mede-
lijden paart met grootvorst Konstantijn, die
zijn broeder door zijn verblijf te Warschau het
grootste offer brengt, daar zijn leven er steeds
in gevaar is.

De Frankforter Europe, die reeds een en
ander medegedeeld heeft nopens de beraadsla-
gingen van den russischen ministerraad over het
antwoord, dat zou worden gezonden aan de
drie mogendheden, beweert thans iets te we-
ten van de beraadslagingen over de antwoor-
den zelve, zooals die door prins Gortschakoff
ontworpen zijn. Eene aanzienlijke fraktie van
den ministerraad zou zich met nadruk hebben
verklaard voor koncessiën aan Polen en tegen een
oorlog. De minister van binnen. zaken zou zijne
stem gemotiveerd hebben door te wijzen op den
ongunstigen toestand van het rijk. Na hem spraken
de ministers van openbaar onderwijs en finan-
ciën in een verzoenenden geest en tegen een
oorlog.

Wij kennen het eindresultaat der beraadsla-
gingen niet, zegt de Europe ten slotte, maar
gelooven dat de antwoorden van prins Gort-
schakoff goedgekeurd zijn, in weerwil van de
hevigte oppositie der generaals, die aan deze
raadszitting deel namen.

BERLIJN, 6 Julij.

De koning begeeft zich naar Baden.

De koning zal zich den 18. naar Gastein
begeven.

De kroonprins heeft, zoodra hij te Stettin
aankwam, officieus te kennen gegeven dat hij
van alle deputatiën verschoond wenschte te
blijven. Het is mij onmogelijk, zeide hij,
rondweg mijne meening over vele dingen te
uiten. Ik betreur het zeer dat men er in het
land behagen in schijnt te scheppen, uit
mijn stilzwijgen valsche gevolgtrekkingen te
maken. Maar ik ben gebonden door eene be-
lofte. Ik heb den koning, mijnen vader, moeten
beloven, mij te onthouden. Ik blijf niettemin aan
de konstitutie gehecht en zal er, wat mij betreft,
nooit het geringste aan te kort doen. Deze
woorden hebben over het algemeen te Stettin
een zeer goeden indruk gemaakt. De feodalen
zijn er natuurlijk alles behalve over in hun
schik. De Kreuztg. en konsorten ontkennen
ze dan ook maar en beweren dat de prins
een der hunnen is. — v. Bismarck heeft Karls-
bad nog niet verlaten. De koning, zegt men,
heeft zeer er op aangedrongen dat hij blij-
ven zou, tot dat men weet welken loop de
zaken zullen nemen na Ruslands antwoord
aan de drie mogendheden. Men beweert hier
dat Rusland de oostenrijksche voorstellen zal
aannemen; dat het in het houden van een kongres
zal toestemmen maar zooveel voorwaarden zal
stellen en zoovele zaken zal willen behandelen,
vooral de oostersche kwestie, dat het bijna
niet missen kan of Gortschakoff zal zijn twee-
ledig doel bereiken, nl. de diplomatieke inter-
ventie van Europa in het water doen vallen en
Oostenrijk losmaken van de coalitie met het
Westen.

v. Bismarck zal naar Biarritz gaan om een
lesje bij zijn meester te nemen.

Alle ambtenaren zijn gewaarschuwd, zich van
alle oppositie te onthouden, zoo zij hunne be-
trekkingen niet willen verliezen.

Het banket, den 18. dezer door de burgerij
van Keulen aan de drie voorzitters der Tweede
Kamer, en 75 rijnlansche en westphaalsche af-
gevaardigden te geven, zal het voorwendsel
zijn, tot eene belangrijke politieke manifesta-
tie. Onwillekeurig denkt men aan de banket-
ten van 1848. De voornaamste redenaars der
progressisten en liberalen als Virchow, Grahov
v. Sijbel, Waldeck, enz. zullen redevoeringen
houden, zoo althans de politiecië het niet
belet door de bijeenkomst te ontbinden.

Te Koningsbergen is prof. Möller dezer
dagen door den kurator der universiteit, opper-
president Eichmann, in zijn ambt geschorst,
terwijl later de ontzetting uit zijn ambt is ge-
eischt. De hr. Möller was namelijk voorzitter
eener vergadering, in welke de uit Berlijn
teruggekeerde afgevaardigden begroet en tevens
twee besluiten, tot goedkeuring van de hou-
ding van het huis der afgevaardigden en tevens
twee besluiten tot goedkeuring der bekende
verordening op de drukpers, genomen worden.

Murawieff heeft in eene cirkulaire aan de
goeverneurs van Wilna, Grodno, Kowno, Minsk
Moblew en Witebsk bevolen, de vaste goederen
van den kleinen adel en van allen die de op-
standelingen helpen of begunstigen in vruchtge-
bruik uit te geven aan de dagloners en boeren
die geen eigen grond bezitten, en waarbij in
de eerste plaats zij zullen begunstigd worden,
die den troepen van dienst geweest zijn.

De Russ. Invalide zelfe meldt, dat de invloed
van het nationaal bestuur in Wilna alvermogen-
d is en het goevernement Kowno, waar de hoofd-
bende der insurgenten zich ophoudt, die van
tijd tot tijd detachementen in verschillende rig-
tingen uitzendt, geheel aan zijn gezag is on-
derworpen.

Uit Wilna schrijft men dat daar Murawieff de
dames door boeten en bedreigingen niet kon
nopen, de rouwkleederen af te leggen, hij de
publieke vrouwen het bevel heeft gezonden,
zich voortaan geheel in 't zwart te kleeden;
dit middel zou hem gebaat hebben.

De val van Wielopolski, want als zoodanig
moet men zijn verlof om eene buitenlandsche
reis te doen beschouwen, is een sedert lang on-
vermijdelijk geachte gebeurtenis, en het is slechts
te verwonderen, dat zij zoo lang uitgebleven is.
De russische administratie in Polen wordt ten
eenemale werkeloos gemaakt doordien de pool-
sche beambten, die aan Wielopolski hunne
aanstelling te danken hebben, volstrekt niet te
vertrouwen zijn, en of met den opstand sym-
pathiseren of wijken voor het terrorisme van
het nationaal komitee. Daar Wielopolski zijn
beginsel, dat de openbare ambten door Polen
bezet moeten zijn, niet wilde opgeven, moest
dit natuurlijk tot zijn ontslag leiden.

Uit Helsingfors wordt berigt dat de oorlogs-
toerusting met den meesten ijver worden
voortgezet. In de magazijnen te Tavastehus
moeten 150,000 en te Helsingfors 70,000 zak-
ken meel bijeengebragt zijn, welke voorraad
genoegzaam wordt gerekend voor een leger
van 150,000 man gedurende een geheel jaar.
Aan de batterijen te Sweaborg en rondom Hel-
singfors wordt met den meesten spoed gewerkt
en alle arbeidende handen in het land worden

tegen zeer hooge prijzen door de regering aan
dit en andere militaire werken geplaatst.

LONDEN, 6 Julij.

In de laatst ontvangen berigten uit Britsch-
Indië wordt o. a. medegedeeld, dat er in de
maand augustus a. s. in alle takken van bestuur
vele en groote veranderingen zullen plaats heb-
ben, met het doel om de inrigting daarvan
zooveel mogelijk op denzelfden voet te brengen
als in Engeland. Sir C. Trevelyan zal zich
tot de daartoe noodige wijzigingen, verande-
ringen en besparingen bedienen van ambtena-
ren, die grondig bekend en ervaren zijn in de
administratie van het engelsch financiewezen.
Wat voorts de militaire operatiën betreft, z. o.
wordt uit Kaboul, onder dagteekening van 15
mei gemeld, dat Dhost Mahomed een parle-
mentair naar Nawaz-Khan, den tegenwoordigen
vorst van Herat, had afgevaardigd, om hem te
vragen, of hij de vroegere overeenkomst met
den thans overleden sultan Achmet Ian ook
wilde bekrachtigen. Nawaz-Khan heeft hierop
ten antwoord gezonden, dat hij daarover reeds
bij de kennisgeving van het overlijden des
sultans (zijn vader) aan den schach van Perzie had
geschreven en derhalve dienaangaande eerst na-
der berigt moest afwachten.

Den 21. Junij heeft mgr. Hughes, de r. k.
aartsbisschop van Nieuw-York, aldaar bij de in-
wijding van een nieuw kerkgebouw van den
kansel verklaard, dat hij het einde van den
burgeroorlog wenschte, zelfs al zou de vrede
met ontbinding der Unie moeten worden ge-
kocht. Er zijn in het Noorden nog maar zeer
weinig invloedrijke mannen, die openlijk zo-
ver hebben durven gaan.

PARIJS, 6 Julij.

Men schijnt hier in de regeringskringen nog
al zeker te zijn van een gunstig antwoord van
Rusland.

Men verzekert nu dat ons kabinet met Spanje
onderhandelt over de erkenning van het Zuiden.
Spanje moet er niets tegen hebben, maar zou
eerst dan eene beslissing willen nemen als het
daarin door eene groote mogendheid gesteund
werd.

De minister Duruy heeft bij de opening van
den opperraad van onderwijs, omtrent zijne
eigene benoeming gezegd, dat die beduidde,
dat de universiteit nu geroepen wordt om zelve
zich eene positie te scheppen en fortuin te
maken.

Er zullen weder drie schepen met geschut
naar Vera-Cruz vertrekken. Men verhaalt dat
de adjudant van Forey den keizer heeft aange-
toond, dat er geen kans bestaat Mexico de
heerschappij van een inlandsch vorst te doen
aannemen, en men er noodwendig toe komen
moet, aan de algemeene stemming der Mexika-
nen te onderwerpen, de aanhechting aan Frank-
rijk onder een franschen prins. Men zegt tevens
dat prins Napoleon weldra zal vertrekken om
die verandering voor te bereiden.

Het officiële blad van Rome meldt, dat de
paus op 1 Julij, het feest van den H. Petrus,
in de kerk van het Vatikaan de dienst verrigt,
en bij die gelegenheid geprotesteerd heeft te-
gen de handelwijze van sommige Staten, die
weigeren de door hen aan den H. Stoel ver-
schuldigde gelden op te brengen, en verder op
nieuw tegen de inlijving van Romagna, de Mar-
ken, Umbria en Benevento bij Piemont.

Onze troepen te Rome hebben weder een
rooverhoofdman, Zimmerman, gevangen ge-
nomen.

De Académie des Inscriptions et Belles Let-
tres heeft den driejaarlijkschen prijs van 20,000
fr. aan den heer J. Oppert toegekend, voor
zijn werk: »Les Inscriptions cunéiformes dé-
chiffrees une seconde fois.» Deze geleerde gaf
namelijk reeds in 1852 zijne »Inscriptions des
Achéménides» uit en werd dien ten gevolge
niet alleen gekozen om deel uit te maken van
de expeditie naar Mesopotamie, maar ontving
bovendien zijne brieven van naturalisatie. De
heer Oppert is namelijk in 1825 te Hamburg
van israëlitische ouders geboren; hij bleef tot
op 22-jarigen ouderdom in Duitschland, maar
moest wegens de vervolging, waaraan hij van
de zijde zijner landgenooten blootstond, naar
Parijs vertrekken. Hij is een neef van den
beroemden Eduard Gans.

Jean Reynaud, de voormalige medearbeider
van Pierre Leroux, is onlangs hier begraven.
Jean Reynaud was in zijne jeugd profeet ge-
weest, en wilde een godsdienstsekte oprigten.
Hij heeft bepaald zijn verlangen te kennen
gegeven, dat geen priester of predikant tot
hem in zijne laatste oogenblikken of bij zijne
begravenis toegelaten zou worden. Jammer
dat een man van zooveel verstand door de
zoogenaamde »speculations humanitaires» op een
dwaalweg is geraakt, en dien niet kon verlaten.
Hij stierf ellendig, verlaten van betrekkingen
en vrienden. Niet meer dan vier der laatste
waaronder de heer Legouvé, volgden zijn lijk.

Mejufvrouw Livry is zoover genezen dat zij
geen pijn meer lijdt en vrij kan praten. Zij is
geheel in een fijn linnen laken gewikkeld, dat
alleen het hoofd vrij laat. Het is nu 7 1/2 maand
geleden sedert haar ongeluk. De geneesheeren,
o. a. dr. Nefaton hebben verandering van lucht
bevolen, en men zal haar nu naar Neuilly ver-
voeren, waar hare moeder een buitentje voor
haar gehuurd heeft.

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON